

РИТУАЛ БГАЙШАДЖЬЯГУРУ

*Терма ума "Плин вайдурьї",
із циклу "Надзвичайна прикраса простору серця –
Небесна Дгарма"*

НАМО МАГА БГАЙШАДЖАЄ

Встанови перед образом Бгайшаджягуру мирні офіри, мандалу та ін. Таким чином, накопичення завершені.

Якщо це неможливо – достатньо уявних офір в небі перед собою.

Це ритуал рівня Магайоги, який вимагає відповідних посвят традиції Тасмної Мантри. В традиції Н'інгма самопрояв себе, як божества, та творення їдама перед собою виконуються одночасно. Тому робити це окремо нема потреби. Згідно з цією традицією, виконується одночасне промовляння, медитація та обдумування слів.

Притулок

**НАМО Кьончок сумданг цава сум
К'ябне намла к'ябсу чі
Дрокюн санг'є лагьо чір
Джангчуб чокту семк'є до**

НАМО Я віддаю себе під захист Триратни і Трьох Коренів,
Які є джерелом єдиного притулку.

Щоби утвердити у стані Будди всіх істот,
Плекаю ум просвітлення – безцінну бодгічіту
(промов тричі)

Офіри

**Кадаг лонгне трюлпа ї
Намса гангвей чьопей трін
Мандал г'ялсі лхамор че
Земей г'юрчік пудза хо**

З правічної шуньяти з'являються дари.
Всю землю й небо заповнюють мандали,
Богині й атрибути чакравартіна.
Хай будуть невичерпні ці офіри!

ПУДЖА ГО (дзвони у дзвоник)

Чотири безмежні

**Дрокюн деден дуг нгалдрал
Деле н'ямме танг нйом шог**

Хай всі істоти щасливі будуть й вільні від страждання.
Хай їхнє щастя буде невичерпним, хай незворушність їх не полишає.
(промов тричі)

Творення

Розчини все в порожнечі:

**ОМ СВАБГАВА ШУДДГО САРВА ДГАРМА СВАБГАВА
ШУДДГО ГАМ**

**Тонг па н'ї ду г'юр
Тонгпей нангле тонг сум ді
Тана дуг гі пходранг ду г'юрпей нангду
Сенгей тріпе дасо сьой тенгду
Рангн'ї дангдюн к'є к'ї цовьой сабьон хунг тінг кхале**

Все порожнечею стає.
З її безмежжя з'являється палац небесний.
На тронах левових у ньому,
На лотосах та дисках місяця стоять два синіх ГУМ –
Першосклади мене й фігури, що переді мною.

**Менла кудок бейдур'я табу озер тровей кю чен
Чьогьо сумг'ї лубпа
Чаг'є чокджін арура данг
Йон н'ям жаг лхунг зе дзінпа
Ценпе дзогцінг дордже к'їл трунг'ї щукпа**

Склади стають Бгайшаджъягуру,
Що має тіло кольору вайдурьї,
Яскраво сяє, вбраний в три дгармічні строї.
Тримаючи аруру, творить дана-мудру правою рукою,
А лівою – тримає патру в мудрі рівноваги.

**К'єпар дудюн к'є к'ї дабма намла
Тхуб ванг ласог пей санг'є дюнданг чьопу ті
Дег'яб семпа чудрук
Дег'яб джігтен кйонгва чуданг
Депьон ченпо чун'ї сосьой кхорданг чепа
Гоці ла г'ялпо ченпо щіданг чепей**

На лотосових пелюстках
З'являються сім будд: величний Шак'ямуні й інші,
А також тексти дгарми і шістнадцять бодгісатв.
Навколо – десять світу оборонців
Дванадцять якшів з почтами.
У брамах чотирьох – Царі Великі.

**Несум їге сумданг тхюг кай хунг ле отрьо пе
Шар чок'ї санг'є сосьо щінг кхамне
Єше папаг туме пачен дрангне дагдюн намла тхімпар г'юр**

Із трьох складів в трьох чакрах всіх божеств,
Із ГУМ, що в мене в серці, яскраве світло сяє
І закликає з чистої землі, на сході, численних джнянасатв,
Що розчиняються в мені та у фігурі, що навпроти.

**ХУНГ менла чег'є лхацок малю нам
Недір чендрен джінчен абду сол
Калден деден дагла вангчок кур
Логдрен цеї барчей салду сол**

ГУМ Брати Бгайшадж्याгуру й почет,
Благаю вас, зійдіть сюди й благословінням обдаруйте!
Даруйте мені, йогіну, який щасливу карму має, найвищу із посвят!
Усуньте хибні погляди і перешкоди для тривалого життя!

НАМО МАГА БГАЙШАДЖЬЯ САПАРІВАРА

ВАДЖРА САМАЯ ДЖА ДЖА

ВАДЖРА САМАЯ ТІШТХА ЛГАН

ОМ ГУМ ТРАМ ГРІ А:

АБГІШЕКАТУ ГУМ

Офіри

**ХУНГ меток дутпьо марме дрі
Щалзе рьолмо ласог данг
Зукдра дріро регджа чьо
Даг гі лхала чьопа бул
Дагчаг цокн'ї дзогпар шог**

ГУМ Квіти, пахощі, світло, аромати, їжу, музику та інше,
Форми, звуки, запахи, смаки і дотики, —
Всі дгарми і все суще я офірую божествам.
Нехай завершаться надбання заслуг і мудрості.

Твори мудри та дзвони у дзвоник:

**ОМ ВАДЖА АРІТАМ ПАДЬЯМ ПУШПЕ ДГУПЕ АЛОКЕ
КГАНДЕ НЕЙВІДЬЯ ШАБДА РУПА ШАБДА
КГАНДЕ РАСА САПАРШЕ ПРАТІШТХА ГУМ**

ХУНГ траші цово дзег'є де
Цочок г'ялпо юнґкар сог
Даг гі лхала чьопа бул
Цокн'ї йонґсу дзоґпар шог

ГУМ Сприятливих субстанцій найцінніших вісім –
Гірчицю білу королівську й інше –
Я офірую божествам.
Нехай завершаться надбання заслуг і мудрості!

МАНґАЛАМ АРТХА СІДДГІ ГУМ (дзвони у дзвоник)

ХУНГ траші цово таг г'є де
Цочок г'ялпо бумпа сог
Даг гі лхала чьопа бул
Семчен цокн'ї дзоґпар шог

ГУМ Щасливих царських знаків вісім –
Коштовну вазу й інші –
Я офірую божествам.
Хай всі істоти завершать надбання заслуг і мудрості!

МАНґАЛАМ КУМБГА ГУМ (дзвони у дзвоник)

ХУНГ дьойон цово рінчен дюн
Цочок г'ялпо норбу сог
Дагі лхала чьопа бул
Дагні цокн'ї дзоґпар шог

ГУМ Джерела насолоди, речей сім найдорожчих –
Коштовність царську й інші –
Я офірую божествам.
Хай я завершу надбання заслуг і мудрості!

ОМ МАНІ РАТНА ГУМ (дзвони у дзвоник)

ХУНГ кюнґ'ї цово ріраб лінг
Ріраб лінг щілінг трен че
Даг гі лхала чьопа бул
Цокн'ї йонґсу дзоґпар шог

ГУМ Все найцінніше – гору Меру,
Чотири континенти й острови –
Я офірую божествам.
Нехай завершиться надбання заслуг та мудрості!

ОМ РАТНА МАНДАЛА ГУМ (дзвони у дзвоник)

ХУНГ даг гі дріден дрічаб к'ї
Деше кула кутрю сол
Лхала дріма мінга янг
Дігдріб дагрей тендрел г'ї

ГУМ Водою запашною я тіло Переможного омию,
Хоча воно одвічно бездоганно чисте.
Хай створить це сприятливий зв'язок
Задля усунення затьмарень й помилок.

ОМ САРВА ТАТХАГАТА АБГІШЕКАТЕ САМАЯ ШРІЄ ГУМ
(дзвони у дзвоник)

ХУНГ рекар джамдрі денпа і
Г'ялвей кун'ї чівар г'ї
Кула дріма мінга янг
Дуг нгал дралвей тендрел г'ї

ГУМ Духмяним ніжним білим шовком я витру тіло Переможного,
Хоча воно одвічно досконале.
Хай створить це сприятливий зв'язок
Для звільнення від всіх страждань.

ОМ КАЯ ВІШВА ДГАНІ ГУМ (дзвони у дзвоник)

ХУНГ наза дзеден нгур мігді
Г'ялва кула солвар г'ї
Кула сілва мінга янг
Трагданг пхелвей тендрел г'ї

ГУМ В шафранові прекрасні строї я тіло Переможного вберу,
Хоча воно до холоду одвіку невразливе.
Хай створить це сприятливий зв'язок
Задля здоров'я, довголіття й процвітання.

ОМ ВАДЖРА ВАСТРА А ГУМ (дзвони у дзвоник)

Величання

ХУНГ кудок бендур'я і ріво дра
Дрова семчен нек'ї дуг нгалсел
Джангчуб семпа г'є к'ї кхор г'ї кор
Рінчен мендзін лхала чакцал тьо

ГУМ Твоє прекрасне тіло – гора вайдурьї синьо-золотої.
Ти усуваєш всі страждання і хвороби.

Ритуал Бгайшаджсягуру

Твій почит – вісім Арья-Бодгісатв.

Тебе, Цілителю Безцінний, я величаю і тобі вклоняюсь! *(дзвони у дзвоник)*

**Ценлег рінда серзанг н'янген ме
Чьодрак г'ямцо чьоло шак'я тхуб
Дампей чьоданг семпа чудрук сог
Кьончок рінчен сумла чакцал тьо**

Супарікіртіто-Намашрі, Сварагтошо-Раджа, Суварна-Бгадро

Вімаларатно-Прабга,

Ашокоттамашрі, Дгармакірті-Сагарагтошо, Абгіджня Раджо й
Шак'ямуні,

Священна Дгармо, шістнадцятеро бодгісатв та інші,

Триратно найдорожча – всіх вас я величаю й вам вклоняюсь! *(дзвони у дзвоник)*

**Цанг данг г'яджін г'ялчен чок кйонг чу
Ньоджін депьон чун'ї йокданг че
Лхамі менг'ї рігдзін дранг сонг цок
Дуці менг'ї лхала чакцал тьо**

Брагмо, Індра, Царів Великих четверо і десять світу оборонців,

Дванадцять царських якшів з почтами, Ріші, Відьядгари,

Цілителі божественні й людські,

Володарі Нектару Зцілення – всіх вас я величаю й вам вклоняюсь!

(дзвони у дзвоник)

Промовляння мантри

Дагдюн тхуткей хунг ла нгаг тренг корвар г'юр

Допоки промовляю мантру,

Навколо складу ГУМ в моєму серці

Та в серці володаря мандали переді мною

Кружляє вервиця складів.

Випроміненням райдужного світла вчиняються офіри Бгайшаджсягуру в його чистій землі кольору вайдурьї, яка з'являється на сході.

Світло з вервиці мантри та ГУМ пробуджує плин його свідомості. Великі та малі тіла Бгайшаджсягуру, його мова у вигляді вервиці мантри, його ум, як символи, що він тримає в руках – цілюща арура та патра з амрітою (нектаром безсмертя) – спадають додолу, наче краплі дощу, та розчиняються в тобі та в образі перед тобою.

**ТАДЬЯТХА ОМ
БГАЙШАДЖЬЯ БГАЙШАДЖЬЯ МАГА БГАЙШАДЖЬЯ
БГАЙШАДЖЬЯ РАДЖАЄ САМУДГАТЕ СВАГА**

*Промовляй якомога більше. Наприкінці тричі промов Алі-Калі, мантру "Є
ДГАРМА" та стоскладову мантру Ваджрасатви.
Потому каяття:*

**Дігтунг кюншаг гева джангчуб нго
Недьон дуг нгал дралвей таші шог**

В усіх затьмареннях й падіннях щиросердно каюсь.
Присвячую заслугу просвітленню істот.
Нехай сприяння буде всім позбутися хвороб,
Шкідливих духів і страждань.

Розчинення та медитація

Джигтен панам ранг не бендза му
Мирські божества повертаються до своїх домівок.

ВАДЖРА МУ

**Єше дамціг лханам дагла тхім
Кадаг кюнзанг лонгду е ма хо**

Джнянаساتва й самаясатва розчиняються в мені.
Я розчиняюся в одвічній чистоті, у просторі Самантабгадри.

Е МА ГО

Присвята заслуг

**Гева дії н'юрду даг
Санг'є менла друб г'юрне
Дрова чік к'янг малюпа
Деї сала гьопар шок**

Хай завдяки заслугі цій
Реалізації Бгайшаджьягуру скоро досягну,
І всіх істот, яких не полічити,
До цього буддового стану приведу.

**Тукдже кюнла ньомпе чомден де
Цемцам топе нгендро дуг нгалсел
Дутсум несел санг'є менг'ї ла
Бейдур'я ї окі траші шог**

Ритуал Бгайшаджьягуру

Бгайшаджьягуру милосердний!

Саме ім'я твоє звільняє від страждань,

Від нещасливих перероджень та усуває хвороби трьох отрут.

Хай буде щастя всім від саява вайдурї синьо-золотої!

Це написано згідно з термою ума "Небесна Дгарма" та складено Рага Асьєю. В разі, як я припустився протиріч, перепрошую і каюся перед їдамом.

Хай завдяки цій заслuzі всі істоти негайно звільняться від хвороб і швидко досягнуть рівня Бгайшаджьягуру. Хоч ритуали рівня сутри містять в собі практику очищення, а тут – вища практика рівня йога-тантри, в цьому немає жодного протиріччя. Якщо взяти цю садгану за свою регулярну практику, переваги будуть такі:

- посвяченим це буде допомагати дотримуватись дисципліни;*
 - навіть в разі як не всі затьмарення очистяться за це життя, ви не потрапите в нижчі світи;*
 - очистивши негативну карму пекла, голодних духів чи тварин, ви більше там не переродитесь;*
 - навіть якщо не досягнете звільнення негайно, ви матимете благе перенародження в більш високому світі і поступово досягнете пробудження;*
 - в цьому житті вам буде легко отримати їжу та одяг і не потерпати від хвороб, злих духів, чаклунства та кари правителів;*
 - ви будете під охороною Ваджрапані, Брагми, Індри та Великих Царів чотирьох напрямків і дванадцяти великих якиїв з їхніми 700 000 помічниками;*
 - ви будете звільнені від всякого зла: від вісімнадцяти видів передчасної смерті, шкоди від ворогів, хижих звірів, і т. ін.*
- Всі ваші побажання здійсняться.*

Благо від шанування двох розлогих сутр Бгайшаджьягуру незбагненні. Тільки цей ритуал Бгайшаджьягуру з подовження життя й усунення затьмарень смерті широко поширився у великих монастирях, таких, як Джанг Дамрінг Пелххор Чод та в їхніх філософських школах, де схоласти прискіпливо виявляють помилки тлумачення Дгарми і їх важко задовольнити. Ритуал має бути виконаний перед (статуюю) Джово у Лхасі і перед Великим Пробудженням в Сам'є.

Вам слід твердо вірити, що в жодній з інших нових чи давніх посвят, в сутрах і тантрах немає нічого більш благого, ніж цей ритуал Бгайшаджьягуру. Існує багато розлогих і стислих версій. Проте ця практика містить небагато слів, якими сказано все важливе. Цей ритуал належить до рівня (внутрішніх, найвищих) аннутарайогатантр, тому додаткові ритуали очищення не потрібні.

Офіри в цій садгані здебільшого творяться в умі, тому немає необхідності офірувати торми.

Всі мають практикувати цю садгану.

ШУБГАМ ДЖАЄНТУ

КОМЕНТАРІ ТРАНГУ РІНПОЧЕ

*до тексту Карми Чатме (Рага Асья) "Ритуал Бгашаджъягуру"
згідно з "Medicine Buddha Teachings" which is a line-by-line
explanation of this practice available from Namo Buddha Publications.
Значення символів подане згідно з Rigrawiki та ін. енциклопедій.*

Притулок (с.-2):

Метою ритуалу Притулку є запобігання невірній духовній практиці та збочення на хибний шлях. Триратна (санскр. – три коштовності): Будда, дгарма і сангга. Три Корені: ГУРУ (основа цього класу вчень), ІДАМИ (санскр. – ішта-девати), або медитативні божества, джерело надзвичайних можливостей (санскр. – сідгі), ДАКІНІ та захисники дгарми (санскр. – дгармапали), які допомагають усувати перешкоди в практиці.

...Плекаю ум найвищого просвітлення – безцінну бодгічіту... (с.-2)

Бодгічіта – прагнення просвітлення та надання допомоги всім істотам (людям, тваринам, духам, мученикам пекла) досягти істинного щастя.

Чотири безмежні:

Це чотири погляди, яких ми маємо повсякчасно дотримуватися. Вони "безмежні", бо ці погляди стосуються всіх істот, в безмежній кількості.

Творення:

Творіть місце, де ви практикуєте, як абсолютно чистий вимір, сповнений незліченних досконало чистих об'єктів, які є тут завжди, але раніше не були помітні для нашого нечистого ума.

...ОМ СВАБГАВА ШУДДГО САРВА ДГАРМА СВАБГАВА ШУДДГО ГАМ... (с.-3)

Під час промовляння цієї мантри творіть розчинення всього, сущого в правічний порожнечі. Ця дія очищує звичне сприйняття цілого світу та нас самих. Її результатом є зникнення всіх об'єктів і сприйняття всього, що нас оточує, як порожнечі – природи всіх проявів і феноменів. З цього безмежного простору-потенційності виникає безмежний палац божества. В стислому варіанті практики ми

творимо себе як Бгайшаджъягуру в центрі цього палацу. В розлоговому варіанті – з порожнечі виникає квадратний в своїй основі палац, що має чотири брами з чотирьох сторін світу. Себе ми творимо як Бгайшаджъягуру на троні в центрі палацу. А в небі перед нами – ще одну фігуру Бгайшаджъягуру. На обох тронах лежать розкриті квітки лотосу, на них – місячні диски, а ми самі, в образі Бгайшаджъягуру, і фігура перед нами сидимо на цих дисках. В нашому серці виникає склад ГУМ, з якого на всі боки сяють промені світла. На кінчиках променів – богині офір, які творять офіри Бгайшаджъягуру в його чистому вимірі (в оригіналі буквально – "в чистій землі"). Повертаючись, це світло очищує цілий світ та розчиняється в нашому серці.

...Склади стають Бгайшаджъягуру... (с.-3)

Бгайшаджъягуру не має багатьох коштовних прикрас та інших атрибутів більшості ідамів. На ньому лише три дгармічні червоні та жовті одежини. В правій руці тримає стебло лікарської рослини міробалан (арура), яка має шість основних смаків, вісім сил і сімнадцять якісних характеристик. Це робить цю рослину дієвою щодо багатьох хвороб. Ліва рука Бгайшаджъягуру – в мудрі незламної рівноваги. 32 основних та 80 додаткових знаків його тіла демонструють досконалу чистоту

...Навколо – десять світу оборонців... (с.-3)

Захисники десяти сторін світу: півночі, півдня, сходу, заходу, чотирьох проміжних напрямків, а також зеніту (нагорі) та надіру (долі). Дванадцять якшів – клас зазвичай доброзичливих духів природи у ведичній міфології. Часто вони є хранителями скарбів, що заховані в землі та серед коріння дерев. Головний серед якшів – Кубера, який вважається богом багатства. Палац Бгайшаджъягуру має чотири брами, які охороняють чотири Великих Царі.

**...Із трьох складів в трьох центрах всіх божеств,
А також з ГУМ яскраве світло сяє.**

**Воно запрошує зі сходу, з буддової сфери, незліченних
джнянасатв... (с.-4)**

Щоби усунути сумніви в тому, що ми справді є Бгайшаджъягуру, творіть склади: білий ОМ на чолі, червоний А в горлі та синій ГУМ в серці, так само, як вони проявлені в самого Бгайшаджъягуру. Світло зі складів сяє до чистого виміру Бгайшаджъягуру і повертається звідти із благословіннями і розчиняється в усій нашій раніше

створеній візуалізації.

... НАМО МАГА БГАЙШАДЖЬЯ САПАРІВАРА... (с.-4)

Ми запрошуємо Бгайшаджьягуру, семеро його будд-братів з їхнім почтом до створеного нами палацу і благаємо дарувати нам благословіння. Ми просимо їх дарувати нам повноваження та силу, що здатні усувати перешкоди й запобігати скороченню життя. Зі складеними біля серця долонями ми промовляємо мантру ВАДЖРА САМАЯ ДЖА, внаслідок чого наші тіло, мова й ум стають єдиними з тілом, мовою та умом Бгайшаджьягуру.

...АБГШЕКАТУ ГУМ...(с.-4)

Білий ОМ, червоний А та синій ГУМ сяють з трьох наших центрів і запрошують із чистих вимірів (буддових земель) п'ятьох дгьяні-будд – Акшоб'ю, Ратнасамбгаву, Амітабгу, Амогасідгі та Вайрочану. На наше прохання вони ллють нектар благословіння (санскр. – амріта) на нашу маківку. Він заповнює наше тіло і вимиває з нього всі затьмарення. Це відбувається в той час, як ми творимо відповідні мудри навколо нашої голови, одночасно промовляючи склади, що відповідають п'ятьом дгьяні-буддам: ОМ – Вайрочані, ГУМ – Акшобгї, ТРАМ – Ратнасамбгаві, ГРІ – Амітабзі, А: – Амогасідгі.

... Нехай завершаться надбання заслуг і мудрості... (с.-4)

Манда́ла, якою є ми, офірує тій мандалі, що перед нами. На кінчиках променів світла, що сяє з нашого серця, виникають богині офір, які тримають в руках офірні субстанції та підносять їх божествам мандали, що перед нами. Це ті самі субстанції, що й сім офір на нашому олтарі. Два накопичення – це надбання заслуги та мудрості. Від офірування Бгайшаджьягуру, його братам-буддам та божествам цілої їхньої мандали зростає наша заслуга.

... Сприятливих субстанцій найцінніших вісім... (с.-5)

Вісім сприятливих субстанцій (санскр. – аштамангалабравья). Кожна з них відповідає події з життя Будди:

1. Рідкісна біла мушля, що закручується проти годинникової стрілки (санскр. – дакшінаварташагкра). Вона є нагадуванням про мушлю, що її офірував Будді цар богів Індра благаючи дарувати світові його Дгарму.
2. Йогурт. Він символізує молочну рисову кашу, якою нагодувала

Будду дівчина Суджата, коли він зрозумів хибність крайнощів аскези, через жорстку практику якої мало не помер, не досягнувши просвітлення.

3. Трава куша (дурва). Її офірував Будді продавець цієї трави, яка у ведичній традиції вважається найчистішою. На сидінні з цієї трави Будда досягнув остаточного просвітлення.

4. Червоний барвник, кіновар. Його офірувала Будді богиня землі Ставара. Це сталося коли він, за мить до просвітлення, торкнувся землі. Цим він закликав її бути свідком його рішучості пробудитися, у відповідь на спокуси та залякування Марі.

5. Плід вілва. Цей солодкий фрукт офірував княжичу Сідгартсі дух дерева, під яким майбутній Будда вперше медитував про страждання самсари й увійшов у стан глибокого самадгі. За іншою версією, то був не дух дерева, а творець світу – бог Браhma.

6. Дзеркало. Після споживання рисової каші, яку офірувала майбутньому Будді дівчина Суджата, виснажене шестирічною аскезою тіло Сідгартхи відновило свої 32 основних та 80 додаткових знаків досконалості. Богиня Прабгаваті (Коло Світла) з'явилася перед Сідгартхою із дзеркалом, щоби він пересвідчитися – його тіло знову набуло велич та пишноту, притаманні йому від народження.

7. Ліки горочана виробляються зі залоз слона. Вони символізують Білого Слона, охоронця села Бодгтая, поблизу якого Будда досяг просвітлення. За іншою версією, ці ліки є нагадуванням про те, як Девадата, двоюрідний брат Будди, вчинив на нього замах, випустивши на дорогу божевільного слона. Проте Будда зупинив слона, той отямився, вклонився Будді і запропонував на офіру Просвітленому себе самого і своє тіло. З тієї пори ефективність ліків джівва вважається такою, що походить від приборкання Буддою агресії божевільного слона.

8. Насіння білої гірчиці (санскр. – саршапа) офірував Будді бодгісатва і володар таємниць Ваджрапані. Він вчинив це у пам'ять про місяць чудес, що став першим місяцем року за місячним календарем. Цього календаря дотримуються в Тибеті, Китаї та інших країнах сходу. Того місяця всі шестеро найвідоміших в той час небуддійських гуру (тіртхіки) зібралися разом і викликали Будду на змагання зі сотворення чудес, маючи на меті дискредитувати Будду його вчення. Шестеро тіртхіків творили чудеса перші вісім днів місяця. Але Будда налякав їх, коли з його трону виник Ваджрапані в гнівній формі в оточенні п'яти страшних ракшасів. Тіртхіки втекли так скоро, як тільки могли бігти, і решту днів того місяця Будда творив чудеса сам-один. Пізніше, на вшанування подвигу Будди, Ваджрапані офірував йому біле гірчичне насіння. Воно стало однією

зі субстанцій ритуалів з усунення перешкод та вигнання шкідливих духів.

... Щасливих царських знаків вісім... (с.-5)

Вісім сприятливих знаків (санскр. – аштаманга́ла). Боги офірували їх Будді, коли він досяг просвітлення під деревом бодгі. Браhma першим постав перед ним із золотим Колесом Дгарми (санскр. – дгармачакра). Індра офірував Будді білу мушлю для проголошення його Дгарми, боги землі Ставара – коштовну вазу з нектаром безсмертя, інші божества – двох золотих рибок, квітку лотоса, прапор перемоги та коштовну парасолю. Їхнє значення, як символів Дгарми, таке:

1. Коштовна парасоля (санскр. – сітатапа́тра) – символ царственої величі й захисту, багатства, влади і соціального статусу. Вона захищає від жагучих променів страждань, непереборних нездійснених бажань, неврозів та шкідливих сил.
2. Дві золоті рибки (санскр. – канакама́тсья) – символ безстрашного та радісного плавання в океані самсари бодгісатв, які самостійно обирають напрямок свого руху і не бояться страждань. Це також символ свободи, визволення, щастя, родючості і добробуту.
3. Коштовна ваза (санскр. – нідгігата) – невичерпне джерело довголіття, багатства й процвітання, яке виконує всі духовні й інші бажання.
4. Біла мушля (санскр. – санггава́рта) – у якої спіраль закручена вправо. Ця рідкісна мушля вважається священною і раніше була ритуальним духовим музичним інструментом. Символізує звістку про просвітлення Будди. А також благу вість про те, що всі істоти можуть реалізувати природу будди. Як звук мушлі лунає в усіх напрямках, так і дгарма Будди поширюється скрізь, спонукаючи істот пробудитись від сну невідання.
5. Прапор Перемоги (санскр. – кундадгва́джа) – символізує перемогу над стражданням, смертю й невіданням, над усіма внутрішніми і зовнішніми обмеженнями, подолання всіх перешкод, дисгармонії й досягнення відносного та абсолютного щастя.
6. Нескінченний вузол (санскр. – шріва́тца) – символ взаємозалежності всього сущого у всесвіті. А також символ неконцепційної глибини Дгарми Будди та нескінченності пізнання. Демонструє недвоїстість проявів і порожнечі.
7. Квітка лотосу (санскр. – памакунджара) – символізує розквіт потенціалу Будди після пробудження. Подібно до того, як лотос росте з твані й бруду і розкриває свою незаплямовану красу, так

і істоти пробиваються крізь забруднення й затьмарення самсари, плакаючи в собі абсолютні якості: інтуїтивну мудрість, радість, безстрашність, активне милосердя та вселенську любов.

8. Золоте колесо (санскр. – дгармачакра, суварначакра) – колесо з вісьмома спицями, що символізує Дгарму і Слово Будди. Вісім спиць символізують Шляхетний Восьмикратний Шлях до просвітлення. Обертання Колеса Дгарми в буддизмі асоціюється з проповіддю істини. Перша проповідь Будди, після досягнення просвітлення, має назву "Перший Поворот Колеса Дгарми". Всього Будда проповідував вчення, що містяться в трьох поворотах дгармачакри.

... Джерела насолоди, речей сім найдорожчих... (с.-5)

Сім Коштовностей Чакравартіна (вселенського царя): символізують якості та набутки, за допомоги яких вселенський правитель зберігає та здійснює свою владу. В буддійській інтерпретації для духовної практики Сім Коштовностей символізують безмежну мудрість, невичерпні духовні сили і непереможну владу над усіма внутрішніми й зовнішніми перешкодами. Ці Сім Коштовностей є частиною розлогого ритуалу офіри мандали.

1. Дорогоцінна Цариця – символізує медитативне зосередження (санскр. – самадгі), а також жіночий аспект влади чакравартіна. Її краса і любов до чоловіка уособлює випромінення всепроймаючої радості просвітлення Будди.

2. Дорогоцінний Воєвода – символізує непохитний намір щодо практики з подолання негативних емоцій (санскр. – клеша). А також гнівну силу, якою підкорюються вороги – руйнівні думки, дії, почуття та наміри.

3. Дорогоцінний Кінь – символізує старанність в практиці Дгарми та зречення Будди. Він здатен подорожувати в небі серед хмар і є символом вивіщення Будди над марнославною суєтою мирського існування.

4. Коштовність – іноді зображується на спині Дорогоцінного Коня. Вона символізує багатство та поширення влади і розгортання спроможності Чакравартіна. Вона служить йому засобом бачити все суще. Також вона уособлює всевідання Будди – знання всієї розмаїтості зв'язків між усіма подіями та речами, непохитність закону причин і наслідків та природи взаємозалежного виникнення. Також є символом непохитності віри в істинність вчення Будди. Коштовність часто символізує міфічний камінь, який виконує всі бажання (санскр. – чінтамані).

5. Дорогоцінний Міністр, або Царедворець, уособлює два різних

аспекти верховенства Чакравартіна, що тісно пов'язані між собою. Міністр допомагає Чакравартіну негайно виконувати його накази, а також забезпечує задоволення повсякденних побутових потреб. Міністр символізує постійно присутню мудрість Будди, якою він відтинає пута невідання. А також підтримку громади мирян, без якої не могла б існувати чернеча сангга. Іноді символ Міністра є уособленням радісної активності бодгісатви першого рівня (санскр. – бгумі).

6. Дорогоцінний Слон – в буддизмі символізує непохитне усвідомлення, силу ума. Демонструючи шляхетну м'якість, Дорогоцінний Слон є символом спокійної величі тих, хто йде Шляхом просвітлення. Цей символ втілює безмежну силу Будди, яка виявляється в чудесних прагненнях, зусиллях, намірах та аналітичних здібностях.

7. Дорогоцінна Чакра (колесо) – іноді зображується на спині Дорогоцінного Слона. Її сенс такий самий, як і Дгармачакри (Колеса Істини) – це символ трансцендентної істини (санскр. – праджня).

... Все найцінніше – гору Меру, чотири континенти й острови... (с.-5)

Тут ми робимо офіри в аспекті прагнення. Цих офір так багато, що їх навіть важко уявити. Ми офіруємо мандалі Бгайшаджьягуру гору Меру і всі континенти з островами, що її оточують. Гора Меру вважається центром всесвіту, який оточений чотирма континентами, навколо яких ще по два острови (субконтиненти). Світ, в якому ми живемо, це лише один з чотирьох континентів, що має назву Джамбудвіпа. Для зростання чесноти щедрості, ми офіруємо цілий всесвіт, який є більшим, ніж ми здатні уявити.

... Водю запашною я тіло Переможного омю... (с.-6)

Офіра запавної води: промені світла сяють з нашого серця; на їхніх кінчиках – богині офір, що тримають вази з амрітою. Так ми офіруємо Бгайшаджьягуру западну воду, щоб посилити очищення хибних дій всіх істот.

... Духмяним ніжним білим шовком я витру тіло Переможного ... (с.-6)

Осушення тіл божеств мандали: цей ритуал символізує усунення страждань всіх істот.

... В шафранові прекрасні строї я тіло Переможного вберу... (с.-6)

Офіра одягу божествам мандали: офіруючи одяг буддам-цілителям, ми символічно офіруємо їм життєву силу та фізичну пишність. Богині офір знову линуць з нашого серця, співаючи величання тіла, мови та ума Бгайшаджьягуру і божеств його мандали.

... Твій почет – вісім Арья-Бодгісатв... (с.-6)

Величання Будд-Цілителів. Ми звертаємося до них, згадуючи вісім Арья-бодгісатв. Вони не супроводжують Бгайшаджьягуру, але репрезентують величання Будди. Їхні імена на санскриті такі (в дужках – тибетські відповідники):

1. Манджушрі (тиб. – Джампел'янг)
2. Ваджрапані (тиб. – Чана Дордже)
3. Авалокітешвара (Ченрезіг)
4. Майтрея (Джампа)
5. Кшітігарбга (Саї Н'інгпо)
6. Нірвана-Вішва-Камбін
7. Акашагарбга
8. Самантабhadра (Кунтузангпо)

... Супарікіртіто-Намашрі, Сварагтошо-Раджа, Суварна-Бгадро, Вімаларатно-Прабга, Ашокоттамашрі, Дгармакірті-Сагарагтошо, Абгіджня Раджа й Шак'ямуні... (с.-7)

Величання активностей Будд-Цілителів. Тут ми звертаємося до семи братів Бгайшаджьягуру. Ця дія символізує величання Дгарми.

... Брагмо, Індра, Царів Великих четверо і десять світу оборонців... (с.-7)

Величання мирських божеств мандали Будди-Цілителя. Тут ми величаємо мирських божеств, що і досі лишаються в самсарі, на відміну від їдамів, що перебувають в чистих вимірах будд. Шістнадцять бодгісатв тут символізують шляхетну сангту Магаяни. Індра і Брагма – ведичні боги, які просили Будду проповідувати Дгарму. Чотири Великих Царі – захисники чотирьох напрямків нашого світу. Захисники десяти сторін світу – це земляні та водяні духи в усіх десяти напрямках. 12 якшів – клас індійських міфічних духів природи, які зазвичай є доброзичливими і охороняють скарби в землі та між кореннями дерев. Серед них головний – Кубера, який є богом багатства. Відьядгари й ріші – це люди, які були великими цілителями в минулому. Ми офіруємо всім їм цілюще зілля.

ПРОМОВЛЯННЯ МАНТРИ (с.-7):

Візуалізація під час промовляння мантри: на рівні серця центральних фігур обох раніше створених мандал – тієї, центром якою є ми, і тієї, що проявлена перед нами – ясно виникає диск місяця, що лежить. На ньому стоїть першосклад ГУМ, оточений вервицею мантри, склади якої повернуті назовні. Під час промовляння мантри світло сяє з ГУМ та з вервиці мантри навколо нього. Це світло сягає божеств мандали перед нами і чистих земель всіх незліченних будд. Повертаючись, воно розчиняється в нас.

**...Я розчиняюся в одвічній чистоті, у просторі
Самантабгадри...(с.-8)**

Розчинення мандали (стадія завершення). Під час промовляння мантри ВАДЖРА МУ дванадцять якшів та чотири Великих Царі вертаються в самсару, на свої місця. Бгайшаджягуру та сім його будд-братів, разом з шістнадцятьма бодгісатвами розчиняються в нашому серці. Ми самі в образі Бгайшаджягуру розчиняємося в світлі, а світло розчиняється в одвічній порожнечі.

Переклад з англійської, звірення з тибетським оригіналом, віришування:

Олена Дечен Чедрон

та

Олександр Єше Джунгне

Перепрошуємо гуру, девів і дакіней за ненавмисні помилки

Катманду-Київ

2015

ПОВОДЖЕННЯ З БУДДІЙСЬКИМИ КНИГАМИ

Дгарма – Вчення Будди – чудодійні ліки, які допомагають вам та всім живим істотам звільнитися від страждань. До будь-якої книги, яка містить Вчення Будди (а такою книжку робить навіть одне слово Дгарми чи ім'я Будди), слід ставитися з якнайбільшою повагою, якою б мовою вона не була писана.

Не кладіть таку книгу на підлогу або на стілець, не переступайте через неї і не ставте на неї жодних предметів – навіть зображення Будд або божеств. Зберігайте книги Дгарми на вівтарі чи в іншому почесному, чистому і бажано високому місці.

Не викидайте, наче сміття, старі або непотрібні книги, які містять в собі Вчення Будди. Якщо є така необхідність, краще спаліть їх, бо віддати вогню – це поважний спосіб поведінки зі старим та пошкодженим релігійним текстом.

Так само шанобливо слід ставитися й до писань інших духовних традицій.